

Natuur- en Recreatieplan Westfriesland 5 jaar

In 2021 vierde het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland zijn eerste lustrum. In deze jubileumuitgave kijken we met plezier terug: hoe het ooit begon, wat er is bereikt en hoe de toekomst eruit zal zien.

In deze uitgave:

Inleiding	1
Het belang van het Natuur- en Recreatieplan - door voorzitter Nico Slagter	4
Water in Westfriesland - door wethouder Simon Broersma (Hoorn)	5
Fiets-/wandelpad Hoorn-Amsterdam - door wethouder Rosalien van Dolder (Koggenland)	9
Terreinen	11
De Hulk tussen Koggenland en Hoorn - door Femke de Feber (Recreatieschap)	12
Terugblik op het Natuur- en Recreatieplan - door Karel Schoenaker (Recreatieschap)	13
Wandelen	14
Kwaliteitsverbetering vuilverwerking	17
Biodiversiteit - door Piet Copier (Recreatieschap)	18
TOP's	19
Gouden Eeuw-iconen	20

INLEIDING

'Het' Natuur- en Recreatieplan Westfriesland: wat is dat eigenlijk?

Daarvoor moeten we terug in de tijd. In 1999 stelt het Recreatieschap samen met de dan twaalf Westfriesse gemeenten het Landschapsplan West-Friesland op. Het plan heeft als rode draad de regionale visie op landschap, cultuur, natuur en recreatie in Westfriesland. Het Landschapsplan wordt in 2004 nader uitgewerkt voor het HES-gebied (Hoorn, Enkhuizen en Stede Broec). In 2006 volgt de uitwerking voor het Koggengebied en gaat het Recreatieschap aan de slag met de uitvoering.

In 2015 is de tijd rijp voor een herziening van het Landschapsplan. De rode draad biedt nog voldoende houvast, maar onderdelen voldoen niet meer aan de dan geldende wensen en eisen. Op het gebied van natuur, landschap, recreatie en toerisme zijn er nieuwe trends: meer beleving, oog voor duurzaamheid. Ook is er een andere visie op natuur en het beheer ervan; denk aan de toenemende aandacht voor biodiversiteit. Daarnaast zien we een waardering van de regio, met name door mensen van buiten. Hier liggen kansen op het gebied van toerisme en economie.

Het plan wordt gekoppeld aan het Pact van Westfriesland als middel om de doelen uit het Pact te realiseren, en aan de Structuurvisie van de provincie Noord-Holland. In deze koppeling ligt de focus op natuur, recreatie en landschap. De overige thema's als toerisme en economie worden op andere plekken belegd.

Grontmij krijgt opdracht om het Landschapsplan te actualiseren tot het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland, inclusief Uitvoeringsprogramma.

GertJan Nijpels, burgemeester van Opmeer, wordt de bestuurlijk trekker. Op 11 februari 2015 trapt hij af met een presentatie aan de raadsleden van de Westfriese gemeenten. Het is namelijk van groot belang dat de hele regio het plan draagt en het

plan niet alleen van het algemeen bestuur van het Recreatieschap Westfriesland is. Het plan krijgt dan ook als ondertitel: **In verbondenheid vooruit.**

Na een grondige voorbereiding is in december 2015 het concept klaar. In februari 2016 wordt het middels [een prachtig filmpje](#) aan de raden gepresenteerd en krijgen zij de gelegenheid hun zienswijzen uit te brengen.

In de zomer van 2016 stelt het algemeen bestuur het [Natuur- en Recreatieplan Westfriesland](#) vast.

"Het Natuur- en Recreatieplan is niet alleen van het Recreatieschap Westfriesland. Het is opgesteld voor u, door u en is van de hele regio Westfriesland."

In een aantal bijeenkomsten en excursies worden de thema's uitgediept en gezocht naar het Westfriese DNA

Het belang van het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland

Het Natuur- en Recreatieplan is na vijf jaar nog niet halverwege. Voorzitter Nico Slagter kijkt in dit filmpje terug op de afgelopen vijf jaar. Ook blikt hij vooruit en geeft tips aan het bestuur dat aantreedt na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022.

Behoeftte aan goede recreatievoorzieningen

Voldoende kwalitatief goede recreatieve voorzieningen In de nabije omgeving zijn onontbeerlijk. Mensen hebben behoefte aan groen, aan ruimte, aan beweging en aan beleving. De coronapandemie maakte dat nog extra duidelijk want wandelen en fietsen werden ongekend populair.

Projecten met een kort filmpje

Dit is een beknopt overzicht van de vele projecten die er in de loop van vijf jaar zijn gerealiseerd. Een aantal onderwerpen uit het Natuur- en Recreatieplan wordt toegelicht met een kort filmpje.

Financiering

De projecten uit het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland worden gefinancierd uit de verkoop van camping Ursemmerplas in 2016, hetgeen 1,3 miljoen euro oplevert. De Westfriesse gemeenten besluiten dan om de opbrengst van de verkoop bij het Recreatieschap te laten. Dit is vooral een praktisch besluit waardoor het Recreatieschap voor de financiering van nieuwe projecten niet telkens bij de gemeenten hoeft aan te kloppen.

Actuele stand van zaken

Een actueel overzicht van de lopende projecten van het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland vindt u op onze website: www.recreatieschapwestfriesland.nl/natuur-en-recreatieplan.

Water in Westfriesland

De waterrijkdom en de vijftig kilometer lange kustlijn tussen Medemblik en Hoorn maken Westfriesland aantrekkelijk voor vele vormen van watersport.

Wethouder Simon Broersma van Hoorn vertelt in dit filmpje meer over de kansen, zoals de ontwikkeling van het vaarrouthenetwerk en de aanleg van het stadsstrand in Hoorn.

Het is prachtig varen door het Westfriesse land. Het ruisende riet, de watervogels, de molens langs het water en ook de stilte in de polders maken een rondje varen voor de Westfriezen tot een favoriete bezigheid. **Rustenburg-Verlaat** is een mooi voorbeeld van zo'n tocht.

Om de aansluiting tussen Rustenburg, Opmeer en Verlaat op te waarderen heeft het Recreatieschap de provincie in 2016 verzocht de vaarroute tussen Rustenburg en Verlaat in de BRTN (Beleidsvisie Recreatietoervaart Nederland) op te nemen. Op deze manier is deze route geborgd en werd financiering voor opwaardering beter haalbaar.

Vrijwilligers bedienen de sluis en brug in Rustenburg

De iconische wipbrug bij Opmeer kan weer bewegen waardoor het passantenhaventje bereikbaar is geworden

Opening van de nieuwe brug in Veenhuizen

Een knelpunt dat wordt aangepakt is de te lage brug in Veenhuizen. In 2021 komt er een nieuwe fiets-/wandelbrug waardoor boten tot 2,40 meter hoog het passantenhaventje van Opmeer kunnen bereiken. Dit gebeurt in goed overleg tussen gemeenten Opmeer en Heerhugowaard,

Vereniging Schuttevaer en hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. De vaarroute wordt ook doordeweeks toegankelijk. Deze wens gaat in 2017 in vervulling als vrijwilligers doordeweeks starten met de bediening van de sluis en brug in Rustenburg.

Een van de drie nieuwe bruggen in Hoogkarspel

In de gemeenten Drechterland en Medemblik is een aantal knelpunten in het vaarrouthenetwerk aangepakt. Hoogkarspel kreeg in 2021 drie nieuwe bruggen waardoor de vaarroute Enkhuizen-Hoorn ook voor grotere bootjes bevaarbaar werd.

In Zwaagdijk is in 2020 al een oude brug vervangen en is in Twisk de beschoeiing vernieuwd en doorvaarbaarheid verbeterd.

Toekomst

De ontwikkeling en uitbreiding van het vaarrouthenetwerk staan niet stil. Er zijn plannen om het vaarrouthenetwerk tussen Drechterland en Medemblik te koppelen. Hier is bij de aanleg van de Westfrisiaweg (N505) al rekening mee gehouden. Ook wordt er gewerkt aan de verbinding tussen Koggenland en Hoorn.

Nieuwe brug in Zwaagdijk

Kitesurfstranden in Westfriesland

Durfsporten zijn in. Veel kitesurfers gebruiken het strandje bij het Nesbos bij Medemblik.

Het strand bij Schellinkhout wordt ook veel gebruikt. De windrichting is meestal gunstig en omdat het strand heel geleidelijk afloopt, is het mogelijk om een eind uit de kust op te stappen. Het kitesurfstrand geniet dan ook (inter)nationale faam. In 2018 wijst Rijkswaterstaat het strand aan als

kitesurfspot. Het Recreatieschap besluit in overleg met gemeente Drechterland, Rijkswaterstaat, hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en de Nederlandse Kitesurfvereniging een apart strandje voor de durfsporters aan te leggen. Op deze manier wordt voor alle waterliefhebbers de veiligheid vergroot.

Het strand is in 2021 klaar. De Nederlandse Kitesurfvereniging heeft voor de spots [Schellinkhout](#) en [Nesbos](#) een mooi filmpje gemaakt.

Kitesurfstrand in Schellinkhout Foto: Sport in beeld

Kitesurfers in actie bij het Nesbos in Medemblik

You **Tube**

Bekijk deze film op youtube:
<https://www.youtube.com/watch?v=KvmboXhgWQw>

Rosalien van Dolder

Fiets-/wandelpad Hoorn-Amsterdam

Een project dat al lang op het wensenlijstje van het Recreatieschap staat, is een fiets-/wandelpad tussen Hoorn en Amsterdam. Wethouder Rosalien van Dolder van Koggenland licht in dit filmpje toe hoe het pad er gaat komen.

Voor dit plan zoekt het Recreatieschap de samenwerking met recreatieschap Twiske-Waterland. Met de verzwaring van de Markermeerdijk door het hoogheemraadschap en de ontwikkelplannen van de provincie is

het mogelijk om zaken te combineren en wordt de ontwikkeling van het fiets-/wandelpad in de plannen meegenomen.

Naar verwachting is het fiets-/wandelpad in 2023 klaar.

Wandelaar op de dijk bij Scharwoude. Hier komt op de oeverdijk het nieuwe fiets-/wandelpad

LF-Zuiderzeeroute

In goede samenwerking met Fietsplatform past het Recreatieschap in 2020 de bebording aan van de lange-afstand-fietsroute rond de Zuiderzee. De 440 kilometer lange fietsroute is aangepast en loopt in Westfriesland langs de oude Zuiderzeesteden Hoorn, Enkhuizen en Medemblik.

Toekomst

Hoewel het fietsroutenetwerk in Westfriesland al in 2008 is gestart, blijft het Recreatieschap voortdurend inzetten op verbeteringen en uitbreiding van het fietsroutenetwerk, onder meer door het oplossen van knelpunten.

Fietser bij Rustenburg

Terreinen

De ontwikkelingen van de terreinen staan niet stil. Na de laatste uitbreiding van Vooroever Medemblik in 2011 (met ongeveer vijftig hectare) is samen met Medemblik in 2017 een plan gestart om de kwaliteit van het terrein te verbeteren.

Hiervoor zijn de wandel- en fietspaden aangepast en is er op Vooroever Nesbos een kitesurfsport aangelegd waardoor de veiligheid voor andere waterrecreanten is verhoogd. Op

Vooroever Vlietsingel is met de komst van het Strandpaviljoen De Zoete Zee een permanente horecagelegenheid 'aan zee' geopend. Ook zijn er schone en extra toiletvoorzieningen aangelegd.

De Vooroever bij Medemblik is in alle seizoenen een populair recreatiegebied met voor ieder wat wils

De Hulk tussen Koggenland en Hoorn

Net als het Vooroevergebied een opwaardering verdiende en dat met de uitbreiding en verdere kwaliteitsverbeteringen ook kreeg, geldt dat ook voor De Hulk aan het Markermeer.

Voor deze parel in de gemeente Koggenland zijn [plannen](#) gemaakt die na het zomerseizoen van 2022 hun beslag krijgen.

Beleidsmedewerker Femke de Feber van het Recreatieschap heeft de plannen in overleg met

omwonenden en belangengroepen ontwikkeld en vertelt er in dit filmpje enthousiast over. Op de website van het Recreatieschap kan de [voortgang van de werkzaamheden](#) in De Hulk worden gevolgd.

Terugblik op het Natuur- en Recreatieplan, de toekomst en het budget

Directeur Karel Schoenaker van het Recreatieschap vertelt in bovenstaande film over de afgeronde projecten, de toekomst en de financiering van het Natuur- en Recreatieplan.

Financiën

In vijf jaar is er al veel gerealiseerd. Dit was echter niet mogelijk zonder de subsidiemogelijkheden en bijdragen vanuit provincie Noord-Holland,

de Westfriesse gemeenten en andere partijen. In onderstaand overzicht staan de kosten en de ontvangen subsidies.

Kosten realisatie	Subsidie	Bijdragen gemeenten	Bijdragen Recreatieschap Westfriesland
€ 2.608.000	€ 684.000	€ 634.000	€ 1.290.000
	26%	24%	50%

Wandelen

Te voet buiten bewegen, zelfs een klein blokje om, is goed voor lijf en leden. Het Recreatieschap is hier ten tijde van het Landschapsplan al mee aan de slag en inventariseert de mogelijkheden voor een wandelnetwerk.

In 2011 wordt het eerste onderdeel van het wandelnetwerk geopend met de onthulling van het startpaneel in Onderdijk. Daarna staan de ontwikkelingen niet stil. Waar mogelijk worden rondjes aan elkaar geknoopt en nieuwe

wandelroutes ontwikkeld. Zo ontstaan steeds meer afwisselende wandelmogelijkheden, gevarieerd in lengte en door zowel stedelijk als landelijk gebied.

Weelenpad bij Grootebroek

Westfrieze Omringdijk bij vuurtoren De Ven

Wandeltocht tijdens de officiële opening van het wandelnetwerk Westfriesland in 2020

Wethouders Caroline van de Pol (Koggenland) en Elly Deutekom (Opmeer) openen netwerk Koggenland in 2014

Wandelverbinding Weelenpad

Een wens van het Recreatieschap is een betere en veiligere wandelverbinding tussen De Weelen van Staatsbosbeheer en het Streekbos. In 2017 legt het Recreatieschap samen met het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier het wandelpad aan.

Boerenlandpad in Bobeldijk

Een parel wordt in 2021 toegevoegd als familie Dekker hun boerenlandpad openstelt voor publiek. Het maakt deel uit van de negen kilometer lange paarse wandelroute die start in Zuidermeer, door het landelijke gebied. De brede Slimtocht kan worden overgestoken omdat er een duiker is neergelegd.

Streekpad Westfrieze Omringdijk

Een langeafstandswandeling over onze 'eigen' Westfrieze Omringdijk is een lang gekoesterde droom van het Recreatieschap.

Maar dat kan het schap niet alleen en daarom wordt Wandelnet voor de ontwikkeling van het Streekpad ingeschakeld. Het [Streekpad](#) is in 2020

klaar en omvat ongeveer 150 kilometer, tussen Alkmaar, EnkhuiZEN en Hoorn. De wandeltocht is opgedeeld in tien etappes.

Toekomst

Het wandelnetwerk is nog niet af; er is nog een aantal witte plekken op de kaart. Het Recreatieschap blijft zoeken naar mogelijkheden om nieuwe onverharde, halfverharde en buitendijkse wandelpaden in het netwerk op te nemen. Dat zijn de mooiste routes voor wandelaars en een veel beter alternatief dan wandelen op de rijbaan.

Kwaliteitsverbetering vuilverwerking

Zwerfvuil en afval zijn recreanten en het Recreatieschap een doorn in het oog. Het Recreatieschap haalt jaarlijks vele duizenden kilo's vuil en zwerfafval van de terreinen. Vooral in de zomer maakt het Recreatieschap dagelijks een ronde om de afvalbakken te legen. Dat moet anders en beter kunnen.

Het Recreatieschap heeft samen met Vreeker BV grote ondergrondse containers geplaatst. Bovenop staat een bovenmaatse blauwe afvalbak met een klep. Deze methode van vuilinzameling heeft veel voordelen: de bakken zijn makkelijk en op afstand herkenbaar, ze zijn onbereikbaar voor ongedierte als ratten en muizen, ze zijn minder vandalismegevoelig en kunnen niet in de brand vliegen. Ook het gebruik van plastic zakken zal

aanzienlijk verminderen. Het afvoeren van de rommel gaat met een ingenieus systeem dat het afval meteen versnippert.

De proef startte in 2019 in het Streekbos. Al snel werd duidelijk dat deze manier van vuilinzameling veel voordelen heeft (veilig voor recreanten, goed voor milieu en natuur). Het Recreatieschap heeft de bakken op al zijn terreinen geplaatst.

In opdracht van de gemeente Hoorn zijn ze ook geplaatst in het Julianapark.

Streekbos Bovenkarspel

Julianapark Hoorn

Julianapark Hoorn

Vooroever Vlietsingel Medemblik

YouTube

Bekijk deze film op youtube:
https://www.youtube.com/watch?v=YAlEH_t5ktE

Piet Copier

Biodiversiteit

De primaire taak van het Recreatieschap is de openluchtrecreatie. Maar natuur staat op een goede tweede plaats en gaat op onze terreinen vaak hand in hand met recreatie.

Een grotere biodiversiteit is in ons aller belang. Toename van woningbouw en infrastructuur drukken op de leefomgeving van hommels, bijen, vlinders en andere nuttige insecten. Hun voedselbronnen nemen af terwijl zij door de bestuiving van planten wel een belangrijke bijdrage leveren aan de voedselvoorziening van de mens.

Hoe werkt het Recreatieschap aan [bevordering van de biodiversiteit](#)? Onder meer door de inzet van een schaapskudde in het Egboetswater en een selectief maaibeleid. En door uitbreiding en herinrichting van natuurvriendelijke oevers en natuurvriendelijke onkruidbestrijding. Hoofd Groen- en Recreatiebeheer Piet Copier vertelt in dit filmpje over het grote belang van biodiversiteit.

TOP's

Wie wel eens fietst of wandelt buiten Westfriesland kent het waarschijnlijk wel: een Toeristisch OverstapPunt (TOP).

Bij een TOP komen op een mooie landelijke locatie fiets-, wandel- en soms ook vaarroutes samen, zijn er parkeervoorzieningen en is er horeca in de nabije omgeving. Op een herkenbare zuil staat een kaart met de recreatiemogelijkheden en algemene informatie over bezienswaardigheden en horeca in de buurt.

Westfriesland heeft recreanten veel te bieden. Daarom is er in 2017 gewerkt aan de plaatsing van zeven TOP's, verspreid [in de regio](#). Een aantal TOP's heeft ook een (gratis) drinkwatervoorziening, om recreanten nog beter van dienst te kunnen zijn. De TOP's dragen ook bij aan een grotere aantrekkelijkheid van de regio en zetten de regio op de kaart.

TOP in het Streekbos

De Bossuizen in Hoorn

De Gouden Eeuw-iconen zijn makkelijk te vinden op de kaart

De Drommedaris in Enkhuizen

Gouden Eeuw-iconen

Westfriesland heeft een rijke historie als het gaat om de roemrijke zeventiende eeuw. Op initiatief van de Westfriese gemeenten en Holland boven Amsterdam worden bij 35 monumenten (iconen zoals de Dromedaris in Enkhuizen of De Bossuizen in Hoorn) gouden munten in de

bestrating geplaatst. Bezoekers kunnen via een iconenboekje [in één overzicht](#) zien waar alle iconenlocaties te vinden zijn.

De iconen zijn een onderdeel van het Natuur- en Recreatieplan omdat ze bijdragen aan de ambitie van de regio om het toerisme uit te bouwen.

Overstap naar het boerenlandpad in Bobeldijk

Colofon

Bezoekadres: De Middend 2, 1611 KW Bovenkarspel
 Postadres: Postbus 20, 1610 AA Bovenkarspel
 Telefoon: (0228) 565750
 Mail: info@recreatieschapwestfriesland.nl
 Website: www.recreatieschapwestfriesland.nl

Wilt u van onze projecten op de hoogte blijven?
 Schrijft u zich dan in voor onze nieuwsbrief op
www.recreatieschapwestfriesland.nl/nieuwsbrieven

Kent u ons al op:

www.facebook.com/RecreatieschapWF

www.twitter.com/RecreatieschWF

www.youtube.com/channel/UC6ZQBYgVsvzcC-DXhadkw

